

Munkavédelmi hatósági eljárások

Illetékesség

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Mvt.) 88. § (2) bekezdés a) pontjában adott felhatalmazás alapján *a katonai munkavédelmi hatóság kijelöléséről, valamint sajátos feladatairól és hatásköreinek ellátásáról* szóló 502/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 502/2017. Korm. rend.) 2. §-a a honvédségi szervezetek, a miniszter vagyonkezelésében lévő területen honvédelmi érdeket is szolgáló telepített munkahely, illetve ideiglenes építési munkahely, a KNBSZ, valamint a miniszter tulajdonosi jogkörébe tartozó gazdasági társaságok tekintetében a munkavédelmi hatósági jogkör gyakorlójaként, országos illetékességgel a honvédelemért felelős minisztert jelöli ki.

Hatáskör

A munkavédelmi hatósági tevékenység ellátását az Mvt., és a – honvédelmi ágazat speciális munkavédelmi követelményei eljárási szabályai tekintetében – *a Magyar Honvédségre, illetve a katonai nemzetbiztonsági szolgálatokra vonatkozó eltérő munkavédelmi követelményekről, eljárási szabályokról* szóló 1/2009. (I. 30.) HM rendelet (a továbbiakban: HMr.) szabályozza.

A munkavédelmi hatóság jogosultságait az Mvt. 84. § (1) bekezdése, valamint az 502/2017. Korm. rend. 4. § (1) bekezdése határozza meg.

A munkavédelmi hatóság, az illetékességi körében – a közúti közlekedéssel kapcsolatos munkabalesetet kivéve – köteles a bejelentett súlyos honvédelmi vagy munkabalesetet vagy annak gyanúját, valamint a foglalkozási megbetegedést – a munkáltató ez irányú felelősségét nem érintve – kivizsgálni.

A bekövetkezett súlyos honvédelmi vagy munkabalesetek azonnali kivizsgálási kötelezettségének teljesítése érdekében a katonai munkavédelmi hatóság Baleseti Készenléti Szolgálatot (BKSZ) működtet.

A kiegészítő rokkantsági támogatás, a kiegészítő hozzátartozói támogatás, az árvák kiegészítő támogatása és a honvédek baleseti járadékra való jogosultsága megállapításának és folyósításának szabályairól szóló 136/2024. (VI. 28.) Korm. rendelet 10. §-a szerint a katonai munkavédelmi hatóság a honvéd bejelentett betegségének, betegségének vagy ezek miatt bekövetkezett szolgálati kötelmekkel való összefüggését közigazgatási hatósági eljárás keretében hivatalból vizsgálja. A katonai munkavédelmi hatóság a baleset vagy a betegség szolgálati kötelmekkel való összefüggéséről minősítő határozatban dönt.

A honvédelmi és katonai célú ingatlanon működtetni kívánt szálláshely és üzlet esetében a működési engedéllyel kapcsolatos elsőfokú eljárásban a katonai munkavédelmi hatóság szakhatóságként vesz részt a munkavédelmi követelményeknek való megfelelés elbírálása vonatkozásában *az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről* szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet alapján.

Annak a munkáltatónak, aki honvédelmi és katonai célú ingatlanon azbesztbontási vagy azbesztmentesítési tevékenységet akar végezni, annak megkezdése előtt engedélyt kell kérnie a katonai munkavédelmi hatóságtól. Az azbesztbontási vagy azbesztmentesítési tevékenység csak a hatósági eljárás eredményeként hozott engedély birtokában kezdhető meg.

A katonai munkavédelmi hatóság szakvéleményezési tevékenysége keretében a társhatóságok megkeresésére munkavédelmi szakvéleményt ad ki, valamint illetékességi körében a szakterületi követelmények képviselőjét is végrehajtja.

A katonai munkavédelmi hatóság az Mvt.-ben meghatározott munkáltatói bejelentések-, valamint az azbesztbontási vagy azbesztmentesítési tevékenységet végzők részére kiadott hatósági engedélyezések alapján hatósági nyilvántartást vezet.

Végrehajtott/ellátott tevékenységek

- I. súlyos honvédelmi, illetve súlyos munkabaleset hatósági kivizsgálása;
- II. honvédelmi balesetek bejelentésének, kivizsgálásának ellenőrzése és minősítése;
- III. foglalkozási megbetegedés és fokozott expozíciós esetek vizsgálata és minősítése;
- IV. szakhatósági és szakvéleményezési tevékenységek;
- V. azbesztbontási vagy azbesztmentesítési tevékenység hatósági engedélyezése;
- VI. jogszabály által meghatározott bejelentések ellenőrzése és nyilvántartások vezetése;
- VII. hatósági ellenőrzések;
- VIII. tájékoztatási, tanácsadási tevékenység;
- IX. panaszok, közérdekű bejelentések elbírálása.

I. Súlyos honvédelmi, illetve súlyos munkabaleset hatósági kivizsgálása

Ügyintézés menete:

A kivizsgálás a Baleseti Készenléti Szolgálat (a továbbiakban: BKSZ) értesítésével indul. Kivizsgálást a BKSZ állománya végezhet. A munkáltató bejelentését követően a BKSZ tisztázza a baleset körülményeit, melynek keretében az érintetteket meghallgathatja, a releváns dokumentumokat megvizsgálhatja, helyszíni ellenőrzést hajthat végre. A vizsgálati tapasztalatait, megállapításait a BKSZ összefoglaló jelentésben rögzíti, melyet átad a katonai munkavédelmi hatóságnak.

Ügyintézési határidő:

A munkáltató a súlyos honvédelmi-, illetve munkabalesetet az arról történő tudomásszerzést követően azonnal bejelenti a katonai munkavédelmi hatóságnak.

A Hatóságnak az eljárás megindulását, vagy megindítását követően az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény szerinti ügyintézési határideje teljes eljárásban 60 nap.

Az ügyintézési határidőbe nem számít bele az ügyfél mulasztásának vagy késedelmének, továbbá az eljárás szünetelésének az időtartama!

Vonatkozó jogszabályok:

- *a munkavédelemről* szóló 1993. évi XCIII. törvény,
- *az általános közigazgatási rendtartásról* szóló 2016. évi CL. törvény,
- *a katonai munkavédelmi hatóság kijelöléséről, valamint sajátos feladatairól és hatásköreinek ellátásáról* szóló 502/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet,
- *a munkavédelemről* szóló 1993. évi XCIII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 5/1993. (XII. 26.) MüM rendelet,
- *a Magyar Honvédségre, illetve a katonai nemzetbiztonsági szolgálatokra vonatkozó eltérő munkavédelmi követelményekről, eljárási szabályokról* szóló 1/2009. (I. 30.) HM rendelet,
- *a honvédelmi ágazatban bekövetkezett baleseti veszélyt jelentő rendellenességek és a balesetek bejelentéséről, kivizsgálásáról és nyilvántartásáról* szóló 3/2025. (IV. 30.) HM rendelet.

II. Honvédelmi balesetek bejelentésének, kivizsgálásának ellenőrzése és minősítése

Ügyintézés menete:

A munkáltatók bejelentési, kivizsgálási tevékenységének ellenőrzése, valamint honvéd állomány vonatkozásában döntés a honvédelmi balesetek szolgálati kötelekkel való összefüggéséről.

Ügyintézési határidő:

A Hatóságnak az eljárás megindulását, vagy megindítását követően *az általános közigazgatási rendtartásról* szóló 2016. évi CL. törvény szerinti ügyintézési határideje teljes eljárásban 60 nap.

Az ügyintézési határidőbe nem számít bele az ügyfél mulasztásának vagy késedelmének, továbbá az eljárás szünetelésének az időtartama!

VONATKOZÓ JOGSZABÁLYOK:

- *a munkavédelemről* szóló 1993. évi XCIII. törvény,
- *az általános közigazgatási rendtartásról* szóló 2016. évi CL. törvény,
- *a katonai munkavédelmi hatóság kijelöléséről, valamint sajátos feladatairól és hatásköreinek ellátásáról* szóló 502/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet,
- *a munkavédelemről* szóló 1993. évi XCIII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 5/1993. (XII. 26.) MüM rendelet,
- *a Magyar Honvédségre, illetve a katonai nemzetbiztonsági szolgálatokra vonatkozó eltérő munkavédelmi követelményekről, eljárási szabályokról* szóló 1/2009. (I. 30.) HM rendelet,
- *a honvédelmi ágazatban bekövetkezett baleseti veszélyt jelentő rendellenességek és a balesetek bejelentéséről, kivizsgálásáról és nyilvántartásáról* szóló 3/2025. (IV. 30.) HM rendelet.

III. Foglalkozási megbetegedés és fokozott expozíciós esetek vizsgálata és minősítése

Ügyintézés menete:

Az orvosi tevékenység körében észlelt, a katonai munkavédelmi hatósághoz bejelentett foglalkozási betegség, foglalkozási eredetű heveny vagy idült mérgezés munkavégzéssel kapcsolatos vizsgálata, továbbá a rendelkezésre álló dokumentációk és a munkahigiénés és foglalkozás-egészségügyi szerv tájékoztatása alapján az egészségkárosodás minősítése.

A foglalkozási megbetegedés megelőzését elkerülendő fokozott expozíciós esetek (pl. vegyi anyagok, zajhatás által okozott) munkáltatók általi kivizsgálásának, az ok-okozati összefüggések és a megfelelő megelőző intézkedések meghozatalának ellenőrzése, minősítése.

Ügyintézési határidő:

A Hatóságnak az eljárás megindulását, vagy megindítását követően az *általános közigazgatási rendtartásról* szóló 2016. évi CL. törvény szerinti ügyintézési határideje teljes eljárásban 60 nap.

Az ügyintézési határidőbe nem számít bele az ügyfél mulasztásának vagy késedelmének, továbbá az eljárás szünetelésének az időtartama!

Vonatkozó jogszabályok:

- a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény,
- az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény,
- a katonai munkavédelmi hatóság kijelöléséről, valamint sajátos feladatairól és hatásköreinek ellátásáról szóló 502/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet,
- a foglalkozási betegségek és a fokozott expozíciós esetek bejelentéséről és kivizsgálásáról szóló 27/1996. (VIII. 28.) NM rendelet

IV. Szakhatósági és szakvéleményezési tevékenységek

Ügyintézés menete:

Szakhatósági tevékenység keretében a katonai munkavédelmi hatóság a honvédelmi és katonai célú ingatlanon működtetni kívánt üzlet vagy szálláshely működési engedélyezési-, vagy telepengedély kiadása iránti eljárását lefolytató hatóság megkeresésére, végrehajtja a munkavédelemi követelmények teljesítésének ellenőrzését, majd az ellenőrzés eredményeként szakhatósági állásfoglalást ad ki.

A katonai munkavédelmi hatóság szakvéleményezési tevékenysége az ügyben eljáró katonai építésügyi hatóság megkeresésével indul. A Hatóság feladata a különböző épületek, építmények létesítésével kapcsolatos, az azokban kialakított munkahelyek, elhelyezett munkaeszközök, technológiák kialakítási, telepítési követelmények teljesítésének munkavédelmi szempontú ellenőrzése. A tevékenység az ellenőrzés eredménye alapján kialakított szakvélemény kiadásával zárul.

A szakvéleményezési tevékenység során a katonai munkavédelmi hatóság vizsgálja *a Magyar Honvédségre, illetve a katonai nemzetbiztonsági szolgálatokra vonatkozó eltérő munkavédelmi követelményekről, eljárási szabályokról* szóló 1/2009. (I. 30.) HM rendelet 11. § (4) bekezdésében található Üzemelés Biztonsági Terv (a továbbiakban: ÜBT) meglétét.

Ügyintézési határidő:

A katonai munkavédelmi hatóságnak az eljárás megindulását, vagy megindítását követően az ügyintézési határideje üzemelés esetén 15 nap, szálláshely esetén 21 nap.

Vonatkozó jogszabályok:

- *a munkavédelemről* szóló 1993. évi XCIII. törvény,
- *az általános közigazgatási rendtartásról* szóló 2016. évi CL. törvény,
- *a katonai munkavédelmi hatóság kijelöléséről, valamint sajátos feladatairól és hatásköreinek ellátásáról* szóló 502/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet,
- *a kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről* szóló 210/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet;
- *a munkavédelemről* szóló 1993. évi XCIII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 5/1993. (XII. 26.) MüM rendelet,
- *az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről* szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet,
- *a szálláshely-szolgáltatási tevékenység folytatásának részletes feltételeiről és a szálláshely-üzemeltetési engedély kiadásának rendjéről* szóló 239/2009. (X. 20.) Korm. rendelet,
- *a Magyar Honvédségre, illetve a katonai nemzetbiztonsági szolgálatokra vonatkozó eltérő munkavédelmi követelményekről, eljárási szabályokról* szóló 1/2009. (I. 30.) HM rendelet)

V. Azbesztbontási vagy azbesztmentesítési tevékenység hatósági engedélyezése

Ügyintézés menete:

Az a munkáltató, aki honvédségi területen, a miniszter vagyonkezelésében lévő területen honvédelmi érdeket is szolgáló telepített munkahelyen, illetve ideiglenes építési munkahelyen azbesztbontási vagy azbesztmentesítési tevékenységet akar végezni, a munka megkezdése előtt 30 nappal, *a munkavédelemről* szóló 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Mvt.) 63/G. § (3) és (4) bekezdésekben található adattartalommal engedélyt kell kérnie a katonai munkavédelmi hatóságtól. A katonai munkavédelmi hatóság a beérkező kérelmet követően hatósági eljárást folytat le, a megküldött dokumentumok megfelelősége esetén engedélyezi az azbesztbontási vagy azbesztmentesítési tevékenység végzését.

Az azbesztbontásra vagy azbesztmentesítés engedélyezéséhez kitöltendő űrlap, valamint a kitöltéséhez szükséges útmutató a dokumentumtárban elérhetők.

Ügyintézési határidő:

A Hatóságnak az eljárás megindulását követően az Mvt. 63/G. § szerinti ügyintézési határideje 30 nap.

VONATKOZÓ JOGSZABÁLYOK:

- *a munkavédelemről* szóló 1993. évi XCIII. törvény,
- *a katonai munkavédelmi hatóság kijelöléséről, valamint sajátos feladatairól és hatásköreinek ellátásáról* szóló 502/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet,
- *az azbeszttel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről* szóló 40/2025. (XII. 19.) NGM rendelet.

VI. Jogszáby által meghatározott bejelentések ellenőrzése és nyilvántartások vezetése

Ügyintézés menete:

A munkáltató az Mvt.-ben meghatározott esetekben és tevékenységeknél bejelentési kötelezettségét a meghatározott határidőn belül a katonai munkavédelmi hatóság felé köteles teljesíteni. A bejelentések alapján a katonai munkavédelmi hatóság nyilvántartást vezet.

Bejelentendő esetek, tevékenységek és az azokban szereplő adatokból vezetett nyilvántartások:

- honvédelmi balesetek és munkabalesetek,
- foglalkozási betegségek, foglalkozási eredetű heveny vagy idült mérgezések,
- fokozott expozíciós esetek,
- rákkeltő, mutagén anyagokkal végzett tevékenység,
- azbesztbontási vagy azbesztmentesítési tevékenység,
- biológiai kóroki tényezők között végzett tevékenység.

Ügyintézési határidő:

Honvédelmi balesetek és munkabalesetek vonatkozásában: a honvédelmi és munkabaleset kivizsgálását követően felvett honvédelmi baleseti jegyzőkönyv vagy munkabaleseti jegyzőkönyv kitöltését követően azonnal

Foglalkozási betegségek, foglalkozási eredetű heveny vagy idült mérgezések vonatkozásában: az észlelést követően azonnal, a bejelentő lap megküldésével

Fokozott expozíciós esetek vonatkozásában: a munkáltatói kivizsgálást követően azonnal

Rákkeltő, mutagén anyagokkal végzett tevékenység vonatkozásában: minden év január 10-ig

Azbeszttel végzett tevékenység vonatkozásában: a tevékenység megkezdését megelőzően 30 nappal

Biológiai kóroki tényezők között végzett tevékenység vonatkozásában: a 2-4. csoportba tartozó biológiai tényezőkkel történő tevékenység szándékát első alkalommal a tevékenység megkezdését megelőzően 30 nappal.

Vonatkozó jogszábyok:

- *a munkavédelemről* szóló 1993. évi XCIII. törvény,
- *a katonai munkavédelmi hatóság kijelöléséről, valamint sajátos feladatairól és hatásköreinek ellátásáról* szóló 502/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet,

- *a foglalkozási betegségek és a fokozott expozíciós esetek bejelentéséről és kivizsgálásáról* szóló 27/1996. (VIII. 28.) NM rendelet (megjegyzés: a honvédelmi ágazati szabályozás kidolgozása folyamatban van),
- *a biológiai tényezők hatásának kitett munkavállalók egészségének védelméről* szóló 61/1999. (XII. 1.) EüM rendelet,
- *a foglalkozási eredetű rákkeltő, mutagén vagy reprodukciót károsító anyagok elleni védekezésről és az általuk okozott egészségkárosodások megelőzéséről* szóló 55/2023. (XII. 28.) GFM rendelet.
- *az azbeszttel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről* szóló 40/2025. (XII. 19.) NGM rendelet

VII. Hatósági ellenőrzések

Ügyintézés menete:

A hatósági ellenőrzés hivatalból indul meg, azt a hatóság *az általános közigazgatási rendtartásról* szóló 2016. évi CL. törvény szabályai szerint folytatja le. Az ügyfél (munkáltató) saját maga hatósági ellenőrzés alá vonását nem kezdeményezheti. Helyszíni ellenőrzést egyidejűleg legalább két hatósági ellenőrzésre jogosult személy végez. Az ellenőrzés lehet előre bejelentett, illetve előre nem bejelentett, a végrehajtás történhet iratbekéréssel, helyszíni vizsgálattal. A munkavédelmi hatóság távadatszolgáltatás vizsgálatával végzi az elektronikus ügyintézés keretében megküldött honvédelmi és munkabaleseti jegyzőkönyvek nyilvántartásba vételéhez kapcsolódó ellenőrzési feladatokat.

Az ellenőrzés kiterjed:

- a munkáltatók és munkavállalók egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéssel kapcsolatos feladatainak és kötelezettségeinek teljesítésére;
- a munkahelyek létesítésére, munkaeszközök üzemeltetésére, az alkalmazott technológiákra és anyagokra, valamint az egyéni védőeszközökre vonatkozó követelmények érvényesítésére;
- a munkabalesetek, foglalkozási megbetegedések és fokozott expozíciós esetek kivizsgálására, bejelentésére, nyilvántartására, valamint a megelőzésre tett intézkedésekre.

Ha a hatóság az ellenőrzés során jogsértést tapasztal, megindítja az eljárást, vagy ha a feltárt jogsértés miatt az eljárás más szerv illetékességébe tartozik, annak eljárást kezdeményezi.

Ügyintézési határidő:

A Hatósági ellenőrzés határideje az Mvt. 83/D. § (1) bekezdése szerinti esetekben 45 nap, egyéb esetben 30 nap.

Vonatkozó jogszabályok:

- *a munkavédelemről* szóló 1993. évi XCIII. törvény,
- *az általános közigazgatási rendtartásról* szóló 2016. évi CL. törvény,

- *a katonai munkavédelmi hatóság kijelöléséről, valamint sajátos feladatairól és hatásköreinek ellátásáról* szóló 502/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet,
- *a munkavédelemről* szóló 1993. évi XCIII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 5/1993. (XII. 26.) MüM rendelet,
- *a Magyar Honvédségre, illetve a katonai nemzetbiztonsági szolgálatokra vonatkozó eltérő munkavédelmi követelményekről, eljárási szabályokról* szóló 1/2009. (I. 30.) HM rendelet,
- *a honvédelmi ágazatban bekövetkezett baleseti veszélyt jelentő rendellenességek és a balesetek bejelentéséről, kivizsgálásáról és nyilvántartásáról* szóló 3/2025. (IV. 30.) HM rendelet,
- egyéb ágazati rendeletek és szabványok.

VIII. Tájékoztatási, tanácsadási tevékenység

Ügyintézés menete:

A katonai munkavédelmi hatóság tájékoztatással, tanácsadással segíti a munkáltatókat és munkavállalókat, a munkavédelmi képviselőket, továbbá az érdekképviselőket, hogy azok a munkavédelemmel kapcsolatos jogukat gyakorolhassák, és kötelezettségeiket teljesíthessék.

Ügyintézési határidő: -

Vonatkozó jogszabályok:

- *a munkavédelemről* szóló 1993. évi XCIII. törvény.

IX. Panaszok, közérdekű bejelentések elbírálása

Ügyintézés menete:

Ha a sérült a munkáltatónak a munkabaleset bejelentésével, balesetkivizsgálásával kapcsolatos intézkedését, mulasztását vagy döntését, továbbá ha az érintett munkavállaló a foglalkozási megbetegedés vagy a fokozott expozíciós eset kivizsgálásának elmulasztását sérelmezi, illetve ha a munkavállaló vitatja a sérülés súlyosságával kapcsolatos munkáltatói megállapítást, úgy a katonai munkavédelmi hatósághoz fordulhat.

Panasszal és közérdekű bejelentéssel bárki fordulhat a katonai munkavédelmi hatósághoz. Az eljárásra jogosult szerv a panaszost vagy a közérdekű bejelentőt meghallgatja, ha azt a panasz vagy a közérdekű bejelentés tartalma szükségessé teszi. Az eljárásra jogosult szerv a vizsgálat befejezésekor a megtett intézkedésről vagy annak mellőzéséről – az indokok megjelölésével – a panaszost vagy a közérdekű bejelentőt haladéktalanul értesíti.

Ügyintézési határidő:

A panaszt és a közérdekű bejelentést – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a katonai munkavédelmi hatóság 30 napon belül elbírálja.

Vonatkozó jogszabályok:

- *a panaszokról, a közérdekű bejelentésekről, valamint a visszaélések bejelentésével összefüggő szabályokról* szóló 2023. évi XXV. törvény,
- *a munkavédelemről* szóló 1993. évi XCIII. törvény,
- *az általános közigazgatási rendtartásról* szóló 2016. évi CL. törvény,
- *a katonai munkavédelmi hatóság kijelöléséről, valamint sajátos feladatairól és hatásköreinek ellátásáról* szóló 502/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet.